

Tăng cường nghiên cứu KH&CN vì tương lai bền vững của nguồn nước, khí tượng và năng lượng

Hưởng ứng Ngày Nước Thế giới (22/3), Ngày Khí tượng Thế giới (23/3) và Chiến dịch Giờ Trái đất (thứ Bảy cuối cùng của tháng 3), Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) đã không ngừng đẩy mạnh tuyên truyền, nghiên cứu và phát triển công nghệ nhằm giải quyết những thách thức về nước, khí hậu và năng lượng. Những nỗ lực này không chỉ góp phần bảo vệ tài nguyên thiên nhiên mà còn đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển bền vững của Việt Nam.

Năm 2025, Ngày Nước Thế giới được Liên Hợp Quốc phát động với chủ đề "Bảo tồn các dòng sông băng", nhấn mạnh vai trò của băng và tuyết trong hệ thống khí hậu và chu trình thủy văn toàn cầu. Cùng với đó, Ngày Khí tượng Thế giới mang thông điệp "Chung tay vì hệ thống cảnh báo sớm toàn diện", kêu gọi sự hợp tác giữa các quốc gia để nâng cao năng lực cảnh báo thiên tai. Chiến dịch Giờ Trái đất với chủ đề "Chuyển dịch xanh, tương lai xanh" tiếp tục thúc đẩy mô hình kinh tế xanh và lối sống bền vững.

Các dòng sông băng là mối quan tâm hàng đầu trước những diễn biến phức tạp của biến đổi khí hậu. Ảnh: UNWater

Trước những tác động phức tạp của biến đổi khí hậu, đặc biệt là tình trạng sông băng tan chảy, nguồn nước suy giảm, thiên tai gia tăng và việc sử dụng những nguồn năng lượng chưa hiệu quả cùng với việc nâng cao nhận thức và ứng dụng KH&CN là điều kiện tiên quyết để hướng tới phát triển bền vững.

Bộ KH&CN đã quản lý và phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Môi trường cùng nhiều đơn vị liên quan đẩy mạnh triển khai các chương trình KH&CN cấp quốc gia và các chương trình khác... nhằm góp phần giải quyết các vấn đề về nguồn nước, bảo vệ vùng đất ngập nước, giảm phát thải khí nhà kính, thúc đẩy kinh tế xanh, tuần hoàn và bền vững, tiết kiệm năng lượng, bảo tồn đa dạng sinh học, góp phần thúc đẩy thực hiện các mục tiêu thiên niên kỷ, phát triển kinh tế - xã hội, bảo vệ môi trường trong phạm vi lưu vực sông, phạm vi quốc gia và phạm vi toàn cầu... nâng cao nhân lực, tiềm lực KH&CN vùng.

Đồng thời, Bộ KH&CN đã xây dựng và triển khai một số chính sách cụ thể nhằm hỗ trợ quản lý và bảo vệ môi trường như: Chính sách nghiên cứu, ứng dụng, phát triển và chuyển giao công nghệ, trong đó hỗ trợ phát triển KH&CN lĩnh vực công nghiệp môi trường; bảo vệ môi trường, phòng tránh thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu; cảnh báo và dự báo tai biến thiên nhiên và sự cố môi trường biển, ứng phó với biến đổi khí hậu ở vùng biển Việt Nam phục vụ phát triển bền vững kinh tế biển... thông qua các Chương trình KH&CN cấp quốc gia như: Chương trình KC.06/21-30 "Nghiên cứu, ứng dụng và phát triển công nghệ tiên tiến phục vụ ngành công nghiệp môi

trường", Chương trình "Nghiên cứu KH&CN phục vụ bảo vệ môi trường, phòng tránh thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu" - KC.08/21-30, Chương trình KC.14/21-30 "Nghiên cứu KH&CN phục vụ bảo đảm an ninh nguồn nước và an toàn đập, hồ chứa nước", Chương trình KC.15/21-30 "KH&CN ứng phó với biến đổi khí hậu phục vụ phát triển bền vững ĐBSCL giai đoạn đến năm 2030"... Ngoài ra, thực hiện Quyết định số 562/QĐ-TTg ngày 25/4/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển khoa học cơ bản trong lĩnh vực Hóa học, Khoa học sự sống, Khoa học trái đất và Khoa học biển giai đoạn 2017-2025 (Chương trình 562), năm 2024, Bộ KH&CN đã tổ chức triển khai 08 nhiệm vụ về Khoa học biển.

Thời gian tới, Bộ KH&CN tiếp tục bám sát vào nội dung của các Nghị quyết, khung Chương trình do Thủ tướng Chính phủ và Bộ KH&CN phê duyệt như: tiếp tục triển khai các nhiệm vụ, cụm nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia nhằm giải quyết tổng thể các vấn đề lớn như bảo tồn đa dạng sinh học biển, bảo vệ tài nguyên và môi trường biển, phòng và chống sạt lở, xâm nhập mặn,...; triển khai các nhiệm vụ nghiên cứu gắn với nhu cầu phát triển kinh tế biển của các địa phương có biển, đảo và gắn với doanh nghiệp; ứng dụng công nghệ mới vào quan trắc khí tượng thủy văn; thúc đẩy chuyển đổi năng lượng sạch, tiết kiệm năng lượng, phát triển công nghệ năng lượng tái tạo, mô hình sản xuất xanh; tăng cường đào tạo và phát triển nguồn nhân lực biển, đẩy mạnh hợp tác quốc tế với các nước có thể mạnh về KH&CN biển trong nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ hiện đại vào các ngành kinh tế biển, bảo vệ môi trường, phòng, chống thiên tai và thích ứng với biến đổi khí hậu, nước biển dâng... Qua đó, từng bước khẳng định vai trò tiên phong trong bảo vệ tài nguyên nước, khí hậu và năng lượng, hướng tới một tương lai phát triển bền vững.

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).